

Voorwoord

Psychiatrische ziekten zijn eng en taboe. Veel mensen voelen zich machteloos en bedreigd in aanwezigheid van iemand die psychisch lijdt. Dat lijden is soms ongrijpbaar ver weg als iemand in een diepe depressie is verzonken, maar kan akelig dichtbij komen als iemand onder invloed van woede of wanen als een kat in het nauw onvoorspelbare boze sprongen maakt. Het taboe op psychische ziekten is nog groot, zo bleek toen niemand in de samenleving reageerde op een voorstel om eenzijdig psychiatrische patiënten een eigen bijdrage op te leggen, waar de ‘echt zieken: de lichamelijk lijdenden’ van vrijgesteld zouden blijven. Geen weldenkende Nederlander, op een enkeling na, die eraan dacht te protesteren tegen deze vorm van discriminatie. Integendeel, het uitkomen van een nieuwe editie van het psychiatrische classificatie systeem, merkwaardig genoeg op zijn Amerikaans *Diagnostic & Statistical Manual*, wakkerde een storm van verontwaardiging op. Psychiaters en psychologen zijn erop uit om mensen ziekten aan te praten... verdenkt iemand kinderartsen en internisten ervan blij te zijn dat er zo veel zwaarlijvige mensen zijn? In beide gevallen zijn er culturele factoren in de samenleving die kwetsbare groepen ziek maken.

Het boek *Wat is gek?* pakt veel van de bovenstaande vragen serieus aan. Niet door het zoveelste boek met eindeloze opsommingen neer te leggen. Nee, in tegendeel. Door psychiatrie serieus te nemen. Door mensen met psychiatrische ziekten serieus te nemen. Door de lezer mee te nemen in de wisselwerking tussen (kwetsbare) aanleg en omgevingsfactoren. Door voorlichting te geven over het functioneren van het brein. Door psychiatrisch lijden in een zinvol perspectief te zetten. Maar vooral door een realistische hoopvolle boodschap van mededogen en begrip te brengen, duidelijk neergezet vanuit een helder geschreven gedegen kennis.

Velen buiten de psychiatrie, leken maar ook werkers binnen en buiten de gezondheidszorg, kunnen hun voordeel doen met dit prachtige boek. Binnen de psychiatrie moet dit boek gelezen worden door patiënten als een vorm van psycho-educatie om hen in staat te stellen participanten te worden in hun eigen behandelproces. Maar vooral moet het gelezen worden door professionals die meer oog moeten hebben voor de mens met een psychische ziekte, om samen met hen zorgpaden tot een zinvol en gelukkig leven te banen. Zeker voor mensen waarvan gezegd wordt: Die zijn gek.

Rutger Jan van der Gaag

Hoogleraar Psychiatrie (Klinische Kinder- & Jeugdpsychiatrie)

Voorzitter Artsen Federatie KNMG